

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра *соціальної роботи та реабілітації*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
_____ САВИЦЬКА І.М.

«_____» _____ 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри *соціальної роботи та реабілітації*

Протокол № 3 від 26.03.2025 р.

Завідувач кафедри _____ СОПІВНИК І.В.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Соціальна робота»
першого (бакалаврського) рівня

_____ ОСАДЧЕНКО І.І.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРЕНІНГ ГРУПОВОЇ ЗГУРТОВАНOSTI

Галузь знань: *I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення*
Спеціальність: *I01 Соціальна робота та консультування*
Освітня програма: *«Соціальна робота»*
Факультет: *гуманітарно-педагогічний*
Розробники: *Осадченко І.І., д-р. пед. наук, проф.*

Опис навчальної дисципліни «Тренінг групової згуртованості»

Освітній компонент «Тренінг групової згуртованості» є **вибірковим** (цикл спеціальної (фахової) підготовки).

Основними завданнями курсу є: ознайомлення студентів із основними положеннями соціальної психології та соціальної роботи гуртування людей для досягнення мети сталого розвитку суспільства, збереження та примноження загальнолюдських цінностей; показати можливості використання відповідних знань у практиці соціальної роботи; ознайомити з соціально-психологічними закономірностями та соціальними механізмами формування групової згуртованості.

Галузь знань, спеціальність (спеціалізація), освітній ступінь		
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	
Спеціальність	I01 Соціальна робота та консультування	
Освітньо-професійна програма	«Соціальна робота»	
Освітній ступінь	перший (бакалаврський)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	третій	третій
Семестр	п'ятий	п'ятий
Лекційні заняття	45год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	8 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	162 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин: аудиторних самостійної роботи студента	6 год.	—

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в оволодінні студентами теоретичними знаннями про основні положення соціальної психології гуртування людей для досягнення мети сталого розвитку суспільства, збереження та примноження загальнолюдських цінностей; показати можливості використання відповідних знань у соціальній практиці; ознайомити з соціально-психологічними закономірностями та механізмами формування групової згуртованості.

Набуття компетентностей:

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3);

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 4);

здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13);

здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15)

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів (ФК 2)

здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади (ФК 4)

здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення (ФК 10)

здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12)

здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18).

Програмні результати навчання (ПРН)

формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4)

теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки (ПРН 5)

розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях (ПРН 6)

аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10)

демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21).

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Тренінг групової згуртованості»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьо	у тому числі					усьо	го	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.			л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. Сутність, структура та характеристика поняття «групово згуртованість»													
Тема 1. Загальні поняття «формування масової свідомості» у контексті групової згуртованості	7	2	2			3	10	2					8
Тема 2. Ретроспектива досліджень групової згуртованості	7	2	2			3	8						8
Тема 3. Структура і динаміка масової свідомості у контексті групової згуртованості	7	2	2			3	10		2				8
Тема 4. Механізми формування групової свідомості	8	2	2			4	8						8
Тема 5. Громадська думка, соціальні стереотипи та їх роль у груповій згуртованості	8	2	2			4	8						8
Тема 6. Цінності, соціальні установки, міфи та архетипи, суспільний настрій та їх роль у груповій згуртованості	8	2	2			4	8						8
Тема 7. Чутки, плітки та забобони як чинники та перешкоди групової згуртованості	8	2	2			4	10		2				8
Тема 8. Менталітет і національний характер як чинники та перешкоди групової згуртованості	8	2	2			4	8						8
Тема 9. Індивідуальність і гурт людей: соціально-психологічні залежності	8	2	2			4	8						8
Тема 10. Механізми індивідуального психологічного опору як чинника та перешкоди групової згуртованості	8	2	2			4	8						8
Разом за модулем 1	69	20	20			37	86	2	4				80
Модуль 2. Соціально-психологічний аналіз та технології групової згуртованості													
Тема 11. Індивідуальні оптимістичні та песимістичні установки на життєтворчість у гурті людей	8	2	2			4	7						8
Тема 12. Гордіня, заздрість та егоїзм як чинники та перешкоди формування групової згуртованості	8	2	2			4	9	2					8
Тема 13. Міжособистісний конфлікт як перешкода формування групової згуртованості	9	2	2			5	9						8
Тема 14. Угода про співпрацю та медіація як запорука успішної групової згуртованості	9	2	2			5	13	2	2				8
Тема 15. Форми масової поведінки як вияву гуртової / масової свідомості	9	2	2			5	9						8
Тема 16. Масові видовища та релігійні дії як форми вияву гуртової свідомості	9	2	2			5	9						8

Тема 17. Мода як форма поведінки гурту: поняття, функції, механізми	9	2	2			5	9					8
Тема 18. Соціально-психологічний аналіз психічних станів особистості з точки зору групової згуртованості у кризових ситуаціях	9	2	2			5	14	2	2			7
Тема 19. Соціально-психологічна сутність масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	11	3	3			5	9					7
Тема 20. Соціально-психологічні умови виникнення та убезпечення масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	9	2	2			5	9					7
Тема 21. Психологічна саморегуляція / регуляція як запорука продуктивної згуртованості суспільства під час і після війни: первинні техніки	9	2	2			5	9					7
Разом за модулем 2	111	25	25			53	90	6	4			84
Усього годин	180	45	45			90	180	8	8			164

1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні поняття «формування масової свідомості» у контексті групової згуртованості	2
2	Ретроспектива досліджень групової згуртованості	2
3	Структура і динаміка масової свідомості у контексті групової згуртованості	2
4	Механізми формування групової свідомості	2
5	Громадська думка, соціальні стереотипи та їх роль у груповій згуртованості	2
6	Цінності, соціальні установки, міфи та архетипи, суспільний настрій та їх роль	2
7	Чутки, плітки та забобони як чинники та перешкоди групової згуртованості	2
8	Менталітет і національний характер як чинники та перешкоди групової згуртованості	2
9	Індивідуальність і гурт людей: соціально-психологічні залежності	2
10	Механізми індивідуального психологічного опору як чинника та перешкоди групової згуртованості	2
11	Індивідуальні оптимістичні та песимістичні установки на життєтворчість у гурті людей	2
12	Гординя, заздрість та егоїзм як чинники та перешкоди формування групової згуртованості	2
13	Міжособистісний конфлікт як перешкода формування групової згуртованості	2
14	Угода про співпрацю та медіація як запорука успішної групової згуртованості	2
15	Форми масової поведінки як вияву гуртової / масової свідомості	2
16	Масові видовища та релігійні дії як форми вияву гуртової свідомості	2
17	Мода як форма поведінки гурту: поняття, функції, механізми формування	2
18	Соціально-психологічний аналіз психічних станів особистості з точки зору	2
19	Соціально-психологічна сутність масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	3
20	Соціально-психологічні умови виникнення та убезпечення масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	2
21	Психологічна саморегуляція / регуляція як запорука продуктивної згуртованості суспільства під час і після війни: первинні техніки	2
	Разом	45

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні поняття «формування масової свідомості» у контексті групової згуртованості	2
2	Ретроспектива досліджень групової згуртованості	2
3	Структура і динаміка масової свідомості у контексті групової згуртованості	2
4	Механізми формування групової свідомості	2
5	Громадська думка, соціальні стереотипи та їх роль у груповій згуртованості	2
6	Цінності, соціальні установки, міфи та архетипи, суспільний настрій та їх роль	2
7	Чутки, плітки та забобони як чинники та перешкоди групової згуртованості	2
8	Менталітет і національний характер як чинники та перешкоди групової згуртованості	2
9	Індивідуальність і гурт людей: соціально-психологічні залежності	2

10	Механізми індивідуального психологічного опору як чинника та перешкоди групової згуртованості	2
11	Індивідуальні оптимістичні та песимістичні установки на життєтворчість у гурті людей	2
12	Гордіня, заздрість та егоїзм як чинники та перешкоди формування групової згуртованості	2
13	Міжособистісний конфлікт як перешкода формування групової згуртованості	2
14	Угода про співпрацю та медіація як запорука успішної групової згуртованості	2
15	Форми масової поведінки як вияву гуртової / масової свідомості	2
16	Масові видовища та релігійні дії як форми вияву гуртової свідомості	2
17	Мода як форма поведінки гурту: поняття, функції, механізми формування	2
18	Соціально-психологічний аналіз психічних станів особистості з точки зору	2
19	Соціально-психологічна сутність масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	3
20	Соціально-психологічні умови виникнення та убезпечення масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	2
21	Психологічна саморегуляція / регуляція як запорука продуктивної згуртованості суспільства під час і після війни: первинні техніки	2
	Разом	45

4. Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Різниця між поняттями «масова свідомість» та «масова поведінка».	3
2	З. Фрейд про групову згуртованість	3
3	Сучасна структура масової свідомості у контексті групової згуртованості	3
4	Сучасні форми зараження як механізму формування групової свідомості	4
5	Соціальні стереотипи та їх роль у груповій згуртованості під час війни	4
6	Соціальні міфи під час війни	4
7	Чутки, плітки та забобони під час війни як чинники та перешкоди групової згуртованості	4
8	Сучасні погляди на національний характер як чинники та перешкоди групової згуртованості	4
9	Соціально-психологічні залежності індивідуальність від гурту людей:	4
10	Заперечення як механізм індивідуального психологічного опору та перешкоди групової згуртованості	4
11	Сучасні індивідуальні оптимістичні та песимістичні установки на життєтворчість у гурті людей	4
12	Відмінність між поняттями «гордіня» та «егоїзм» як чинники та перешкоди формування групової згуртованості	4
13	Шляхи усунення міжособистісного конфлікту як перешкоди формування групової згуртованості	5
14	Приклади угоди про співпрацю та медіація як запорука успішної групової згуртованості	5
15	Специфічні форми масової поведінки як вияву гуртової / масової свідомості	5
16	Спеціальні масові видовища та релігійні дії як форми вияву гуртової свідомості	5
17	Сучасна мода як форма поведінки гурту: поняття, функції, механізми формування	5
18	Сучасні техніки соціально-психологічного аналізу психічних станів особистості з точки зору групової згуртованості у кризових ситуаціях	5
19	Соціально-психологічна сутність масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях: інноваційні погляди	5

20	Технології виникнення та убезпечення масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	5
21	Техніки психологічної саморегуляції / регуляції як запоруки продуктивної згуртованості суспільства під час і після війни: первинні техніки	5
		90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування; самотестування, взаємне тестування;
- вікторини;
- захист практичних, самостійних робіт, проектів;
- взаємооцінювання, самооцінювання

7. Методи навчання

- методи технології інтерактивного навчання («мозковий штурм у парах», «громадські слухання», різні види дискусії та дебатів; «1 – 12 – 3 – 4 – разом», «аналіз наукових джерел» тощо);
- методи технології ситуаційного навчання (кейс-стаді, метод аналізу конкретної ситуації);
- методи технології AGREE-навчання (інтерактивно-проблемна презентація лекційного та домашнього навчання);
- методи технології партнерського навчання (узгодження зі студентами змісту навчальної дисципліни та окремих тем, видів домашнього завдання; розробка студентами тематичних вікторин);
- методи технології проектного навчання (різновиди методу проектів);
- психопедагогічні методи навчання (авторські методи: «Позитивчики», «Заняття у малюнках», елементи арт-терапії, «Весела казка про...» тощо);
- дослідницькі методи навчання («Google» – у допомогу», різновиди дослідницьких завдань);
- методи технології інформаційно-комунікаційного навчання (різні види презентацій; «Тренінг групової згуртованості – для всіх» (відеодописи у соціальних мережах), застосування ІІІ у процесі подання матеріалу).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Сутність, структура та характеристика поняття «групова згуртованість»		

<i>ПР, СР</i> Тема 1. Загальні поняття «формування масової свідомості» у контексті групової згуртованості	Знати: теоретичні аспекти поняття «згуртованість». Поняття «згуртованість» у сучасних вітчизняних та світових реаліях; зокрема аспекти соціальної згуртованості суспільства в умовах нинішньої війни. Уміти: теоретично аргументувати види та характеристики маси як соціально-психологічного явища, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня соціальної згуртованості, аналізувати міжнародний досвід для адаптації кращих практик групової згуртованості; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4); аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в соціальній сфері з комплексністю та невизначеністю умов); спеціальні (здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3).	3/2
<i>ПР, СР</i> Тема 2. Ретроспектива досліджень групової згуртованості	Знати: історію розвитку теорії та практики групової згуртованості. Уміти: проводити порівняльний аналіз теорії групової згуртованості для обґрунтування методів роботи, історично-соціальні аспекти групової згуртованості для обґрунтування рішень, теоретично аргументувати вибір підходів до вирішення проблеми групової згуртованості, застосовувати знання теорії для оцінки потреб групової згуртованості; аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10), формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні (ЗК 11 – вміння виявляти та вирішувати проблеми), здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади (ФК 4).	3/2

<i>ПР, СР</i> Тема 3. Структура і динаміка масової свідомості у контексті групової згуртованості	Знати: структуру, функції, динаміку, об'єкти, способи фіксації і відтворення групової свідомості, соціально-психологічні складові згуртованості. Уміти: аналізувати причини спаду рівня згуртованості та проблемні аспекти групової згуртованості, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10), теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки (ПРН 5). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3).	3/2
<i>ПР, СР</i> Тема 4. Механізми формування групової свідомості	Знати: основні механізми формування групової свідомості. Уміти: аналізувати певний механізм формування групової свідомості для вирішення проблем цього контексту, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10), формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади (ФК 4), здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів (ФК 2), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3).	4/2
<i>ПР, СР</i> Тема 5. Громадська думка, соціальні стереотипи та їх роль у груповій згуртованості	Знати: поняття, форми і механізми формування громадської думки, соціальних стереотипів і соціальних уявлень. Уміти: обґрунтовувати можливості конструктивного формування громадської думки, соціальних стереотипів і соціальних уявлень, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21), теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки (ПРН 5). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного	4/2

	демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 4), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13); здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	
ПР, СР Тема 6. Цінності, соціальні установки, міфи та архетипи, суспільний настрій та їх роль у груповій згуртованості	Знати: сутність поняття, функції, структуру, види і механізми формування цінностей і соціальних установок; поняття, форми і механізми формування соціальних міфів і архетипів. Уміти: аналізувати поняття, форми, динаміка і механізми формування суспільного настрою, демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21), аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів (ФК 2).	4/2
ПР, СР Тема 7. Чутки, плітки та забобони як чинники та перешкоди групової згуртованості	Знати: поняття, види та умови формування чуток і пліток, забобонів і етноцентризму. Уміти: аналізувати механізми формування чуток і пліток, забобонів і етноцентризму, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21), аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10), формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 3); здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13), здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади (ФК 4).	4/2

<i>ПР, СР</i> Тема 8. Менталітет і національний характер як чинники та перешкоди групової згуртованості	Знати: особливості менталітету і національного характеру та емоційно-ментального інтелекту, історичну хронологію наукових розвідок, присвячених ментальності й менталітету. Уміти: аналізувати чинники формування згуртованості з урахуванням менталітету і національного характеру та емоційно-ментального інтелекту, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості, оцінювати групові маркери для адаптації соціальних програм; демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21), теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки (ПРН 5). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1); здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів (ФК 2), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15).	4/2
<i>ПР, СР</i> Тема 9. Індивідуальність і гурт людей: соціально-психологічні залежності	Знати: можливості соціально-психологічної взаємодії індивідуальності із соціумом. Уміти: застосувати техніки визначення соціально-психологічних залежностей індивідуальності та гурту людей: «Кола стилів спілкування», «Вібрації „Я і гурт / Світ”», рефлексію: «Вплив згуртованості на розвиток особистості і навпаки?», прийняти рішення для створення можливостей самореалізації, організовувати програми підтримки індивідуальності у контексті групової згуртованості; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	4/3

ПР, СР Тема 10. Механізми індивідуального психологічного опору як чинника та перешкоди групової згуртованості	Знати: сутність поняття «психічний опір особистості», різновиди та характеристика психічних опорів особистості. Уміти: застосовувати техніки подолання психічного опору особистості як перешкоди групової згуртованості (Техніки «Механізми психічного захисту», «Переформулювання фраз опору»), ухвалювати рішення для покращення комунікативних можливостей; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	4/2
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Соціально-психологічний аналіз та технології групової згуртованості		
ПР, СР Тема 11. Індивідуальні оптимістичні та песимістичні установки на життєтворчість у гурті людей	Знати: сутність позитивних та негативних установок, оптимізму та песимізму на життєтворчість у гурті людей. Уміти: аналізувати та долати особистісні страхи як перешкода життєтворчості (техніки «Дерево страхів», «Провина – поетапний аналіз загальної проблеми», «Технологія відпускання образ»; застосовувати сучасні техніки формулювання позитивних установок на життєтворчість у гурті людей (Техніка «Терези: плюс, мінус», Техніка «Знайди позитив»; Техніка «Знайди позитив 2», «Позитивно-психологічне спілкування»), ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	4/2

ПР, СР Тема 12. Гординя, заздрість та егоїзм як чинники та перешкоди формування групової згуртованості	Знати: соціально-психологічну сутність понять «гординя», «заздрість», «егоїзм», «людяність», «любов», «щирість» тощо. Уміти: додати образу як перешкода груповій згуртованості (техніка «Мене не чують», «Технологія відпускання образ»), застосовувати техніки на формування вдячності та прощення як загальнолюдських цінностей (техніка «Вдячність за минуле та майбутнє»), ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/1
ПР, СР Тема 13. Міжособистісний конфлікт як перешкода формування групової згуртованості	Знати: сутність поняття про конфлікт та його види, внутрішньоособистісний конфлікт як результат екзистенційних пошуків та основа міжособистісного конфлікту. Уміти: застосовувати техніку «Квітка претензій», «Ви не винні» – поетапний аналіз загальної проблеми; Техніка «Ви не винні» – поетапний аналіз загальної проблеми 2; «Психоаналіз ситуації», «Чий сценарій життя Ви обрали? (кого підсвідомо / свідомо наслідуйте?)» стороння точка зору); «Чий сценарій життя ви обрали? (кого підсвідомо / свідомо наслідуйте?)» (Ваша точка зору), ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості, урахувати механізм життєвого наслідування як причина внутрішньо особистісного конфлікту; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13)	5/2

<i>ПР, СР</i> Тема 14. Угода про співпрацю та медіація як запорука успішної групової згуртованості	Знати: сутність та соціальну значущість договору про співпрацю між групами людей, роль медіаторів у процесі вирішення спірних питань чинності угод про співпрацю. Уміти: застосовувати техніки укладання угод про співпрацю («Укладення угоди із собою», «Укладення угоди з іншими»), ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень (ПРН 21), формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі у соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення (ФК 10), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 4).	5/2
<i>ПР, СР</i> Тема 15. Форми масової поведінки як вияву гуртової / масової свідомості	Знати: сутність поняття про політичні рухи, революції, соціальні рухи, демонстрації, мітинги. Уміти: виокремлювати особливості соціальних рухів та механізми приєднання до руху, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості у процесі мітингів та демонстрацій; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3

<i>ПР, СР</i> Тема 16. Масові видовища та релігійні дії як форми вияву гуртової свідомості	Знати: сутність та різновиди масових видовищ, свят, карнавалів, релігійних дій, культових та позакультових дій. Уміти: розуміти теоретичні засади організації масових видовищ, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості під час різних масових видовищ; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4); розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях (ПРН 6). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3
<i>ПР, СР</i> Тема 17. Мода як форма поведінки гурту: поняття, функції, механізми формування	ПРН 5, ПРН 15. Знати: сутність феномену "мода", зокрема моди і гендерних (статевих) відмінностей. Уміти: обґрунтовувати домінуючі соціальні групи шляхом сканування моди та споживчого сканування; аналізувати соціальні та економічні тренди, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості засобами моди; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4); розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях (ПРН 6). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3

<i>ПР, СР</i> Тема 18. Соціально-психологічний аналіз психічних станів особистості з точки зору групової згуртованості у кризових ситуаціях	Знати: де можуть виникнути тривожні стани та панічні атаки під час війни та симптоми тривожного стану; розуміти, до чого може призвести тривожний стан. Уміти: визначати причини виникнення тривожних станів та панічних атак та що необхідно зробити, щоб уникнути тривожних станів та панічних атак; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4); аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3
<i>ПР, СР</i> Тема 19. Соціально-психологічна сутність масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	Знати: чому проблема масової паніки щодо початку карантину та війни в Україні є актуальною та які методи використано у процесі вказаного дослідження сутності та причин виникнення масової паніки щодо початку карантину та війни в Україні, а також сутність поняття «масова паніка». Уміти: встановлювати зв'язок між масовою панікою та невротичними страхами, що перешкоджають згуртованості, приймати рішення для забезпечення масової паніки; аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10), формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3

<i>ПР, СР</i> Тема 20. Соціально-психологічні умови виникнення та убезпечення масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства у кризових ситуаціях	Знати: чим характеризуються індивідуально-психологічні та фізіологічні умови виникнення та інтенсивності перебігу масової паніки, характеризуються соціально-ситуаційні умови виникнення та інтенсивності перебігу масової паніки, а також результати дослідження соціально-ситуаційних умов виникнення та інтенсивності перебігу масової паніки щодо початку карантину в Україні, види «панічно-карантинного страху» періоду початку введення карантину в Україні. Уміти: скласти характеристику політично-ідеологічних умов виникнення та інтенсивності перебігу масової паніки як перешкоди групової згуртованості суспільства, використовувати критерії виникнення масової паніки як соціально-психологічного явища, робити висновки з приводу сутності та причин виникнення масової паніки щодо початку карантину в Україні можна зробити; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4); аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах (ПРН 10). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3
<i>ПР, СР</i> Тема 21. Психологічна саморегуляція / регуляція як запорука продуктивної згуртованості суспільства під час і після війни: первинні техніки	Знати, які техніки рекомендовані застосовувати для саморегуляції психоемоційних станів дорослих і дітей («Умивання», «Дихання», «Римівка», «Вивільнення». Уміти: застосовувати для саморегуляції психоемоційних станів дорослих і дітей, ухвалювати практичні рішення для підвищення рівня групової згуртованості; ; формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми (ПРН 4). Компетентності: інтегральна (здатність розв'язувати складні задачі в соціальній сфері); спеціальні: здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. (ФК18), здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту (ФК 12), здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 15), здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 13).	5/3
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70	

Екзамен/залік	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	
Курсовий проєкт/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2679>)
- покликання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- відеоматеріали YouTube Inna Osadchenko: https://www.youtube.com/channel/UCATZ2CD-gR7_YOhtL4gT10g
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендована література

Основна

1. Дейнеко О. Заціальна згуртованість та соціальна солідарність: у пошуках змістовного розмежування. *Грані: науково-теоретичний альманах*. Т. 24. № 6. 2021. С. 81–89.
2. Дейнеко О. Соціальна згуртованість як категорія державної політики: особливості конструювання в українському законодавстві. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого*. Сер.: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. Т. 2. № 49. 2021. С. 198–214.

3. Коник Д., Хагг Л. Довіра громади: кризові комунікації органів місцевого самоврядування: Практичний посібник / підготовлено в рамках діяльності проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який упроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. Київ, 2020. 70 с. <http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Crisis-communications-guide.pdf>

4. Осадченко І. І. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Тренінг групової згуртованості» (модуль 4. «Соціально-психологічний аналіз та технології групової згуртованості») для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Київ, 2022. 50 с.

5. Осадченко І. Масова паніка щодо початку карантину-2020 в Україні: сутність та причини виникнення: *Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Психологія масової свідомості» для студентів спеціальності 053 Психологія*. Умань, 2021. 44 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13714/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC_%D0%9E%D1%81%D0%B0%D0%B4%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%BF%D0%B0%D0%BD_2021.pdf.

Додаткова

1. Батюк О. Гордість та гордіня в контексті автентичності особистості. *Людина. Екзистенція. Культура. Підхід філософської антропології як метаантропології*: збірник наукових праць / За редакцією Н. Хамітова і С. Крилової. Київ: КНТ, 2020. С. 265–268.

2. Білякович Л. Феномен "мода": поняття, визначення, трактування. URL: [HTTPS://PODIUM-LEX.COM/PUBLIKATSII/TEORIYA-I-PRAKTIKA-FASHION-PROGNOZIROVANIYA/FENOMEN-MODA-PONYATTYA-VIZNACHENNYA-TRAKTUVANNYA.HTML](https://podium-lex.com/publikatsii/teoriya-i-praktika-fashion-prognozirovaniya/fenomen-moda-ponyattya-viznachennya-traktuvannya.html) Дата доступу: 19.10.2023

3. Gromova Z. Індивідуальні чинники опору змінам: психологічні захисні механізми та емоційна стабільність. *Psychological journal*. Вип. 6 (1). 2020. С. 50–60.

4. Зайченко Л. В. Психологічні підходи до дослідження феномену любові. The XIV International Scientific and Practical Conference «Theoretical and science bases of actual tasks» (April 12 – 15). 2022. Lisbon, Portugal. С. 502–504.

5. Ivanchenko, A., Khrystenko, V., Ovsyannikova, Y., Zaika, E., Perepeliuk, T., & Osadchenko, I. (2024). Extreme Psycho-Emotional Stress for Kharkivites Caused by Russia-Aggressor Bombardments: Ways to Overcome. *Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment*, 12(1), 32–46. <https://doi.org/10.6000/2292-2598.2024.12.01.4>; <https://www.lifescienceglobal.com/pms/index.php/jiddt/article/view/9607>

6. Осадченко І. І. Атомізоване суспільство: психопедагогічний аналіз на засадах особистісно-ноосферного підходу. *Ноосфера Вернадського, сучасна освіта*

і наука: під час випробувань і надалі: колективна монографія / за загал. ред. В. В. Рибалки. Київ–Кременчук: Вид-во «NovaBook», 2024. Т. 4. С. 190–256.
<https://drive.google.com/file/d/1gHnLfMb3gBzbePg9vQjjHs9547X8tONo/view>; ISBN 978-617-639-466-2

7. Osadczenko I. Methodology that Comprises Students' Analysis of Social Significance of Personal Conflict Behavior: Polish-Ukrainian Aspect. *Kultura i Edukacja*. 2024. № 4(146). Pp. 45–58. <https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/kie/1399-kie2024/1493-kie20244/13951-kie2024403>; doi: <https://doi.org/10.15804/kie.2024.04.03>

8. Osadchenko I., Perepeliuk T., Kotlova L., Dudnyk O., Hrynova N., Kobets A. (2024). Socio-psychological characteristics of psychoemotional states of Ukrainians during the first week of the Russian-Ukrainian war. *Salud, Ciencia y Tecnología*. Vol. 4. <https://sct.ageditor.ar/index.php/sct/article/view/579>; <https://sct.ageditor.ar/index.php/sct/article/view/579/1906>; <https://doi.org/10.56294/saludcyt2024.579>

9. Osadchenko I., Perepeliuk T., Baldyniuk O., Masliuk R., Semenov A. The Essence and Causes of Mass Panic: An Analysis of Data on the Beginning of Quarantine in Ukraine. *International Journal of Criminology and Sociology*, 2020, 9, 3146–3156. URL: <https://www.lifescienceglobal.com/independent-journals/international-journal-of-criminology-and-sociology>; <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13518>.

10. Osadchenko I., Perepeliuk T., Olkhovetsky S. Analysis of the psycho-emotional state of ukrainians and aspects of psychological assistance at the beginning of the current war. *Psychological Prospects Journal*. 42 (Dec. 2023). 158-171. https://psychoproprospects.vnu.edu.ua/index.php/psychoproprospects/issue/view/31?fbclid=IwAR0Fzd-L4H7B-ju5yRUtw1xHlA4gs4j7ebxWMDRNaS7366TY7tj4qB5_V5M; <https://psychoproprospects.vnu.edu.ua/index.php/psychoproprospects/issue/view/31/72>; <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-osa>

11. Осадченко І. І. Аналіз усвідомленості особистісної відповідальності за перебіг міжособистісного та соціального конфліктів (на основі застосування авторських психологічних вправ). *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. Т. 14. № 3. 2023. С. 191–203. <https://humstudios.com.ua/uk/journals/tom-14-3-2023/analiz-usvidomlenosti-osobistisnoyi-vidpovidalnosti-za-perebig-mizhosobistisnogo-ta-sotsialnogo-konfliktiv-na-osnovi-zastosuvannya-avtorskikh-psikhologichnikh-vprav>; [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(3\).2023.191-203](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(3).2023.191-203)

12. Osadchenko I. Psychopedagogical analysis of the issue on a modern society atomization. *Ruch Pedagogiczny. Warszawska Uczelnia Ekonomiczna*, Warszawa. 2024. № 1–2. С. 37–48. https://rp.edu.pl/wp-content/uploads/2025/02/Ruch_Pedagogiczny_2024-nr-1-2.pdf; INDEKS 221767; ISSN 0483-4992.

13. Осадченко І. І., Самосійний І. С., Кушнір А. О. Характеристика методів вербально-комунікативної взаємодії у соціально-психологічній діяльності. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. Т. 14. № 1. 2023. С. 56-65. <https://humstudios.com.ua/uk/journals/tom-14-1-2023/kharakteristika-metodiv-verbalno-komunikativnoyi-vzayemodiyi-u-sotsialno-psikhologichniy-diyalnosti>; [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(1\).2023.56-65](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(1).2023.56-65)

14. Осадченко І., Словік О., Барна М. Психопедагогічні рекомендації для роботи з дітьми 6–11 років (для вчителів початкової школи, які у час війни проводять уроки офлайн та онлайн; психологів; молодших школярів та їхніх батьків): У рамках міжнародного волонтерського мініпроєкту «Урок для дітей України» (під час і після війни). Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2022. 41 с. <https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/Psikhopedagogichni-rekomendacii-dlya-roboti-z-ditmi-6%E2%80%9311-rokiv.pdf>

15. Осадченко І., Словік О., Барна М. Психопедагогічні рекомендації для роботи з дітьми 6–11 років (для вчителів початкової школи, які у час війни проводять уроки офлайн та онлайн; психологів; молодших школярів та їхніх батьків): У рамках міжнародного волонтерського мініпроєкту «Урок для дітей України» (під час і після війни) за співпраці з «Fundacja Edu SEN» (Республіка Польща), Stowarzyszenie Klanza (Республіка Польща) та сприяння Державної служби якості освіти України. Випуск 2. Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2022. 29 с. <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/104UvoFu0cLjce4syTLKpmgQyiAPWaIw5>

16. Osadchenko I., Slovik O., Barna M. Rekomendacje psychopedagogiczne dotyczące pracy z dziećmi w wieku 6–11 lat (dla nauczycieli szkół podstawowych, które prowadzą zajęcia online i/lub offline podczas wojny; pracowników socjalnych; psychologów; uczniów młodszych oraz ich rodziców): W ramach międzynarodowego mini projektu wolontarystycznego «Lekcje dla dzieci z Ukrainy» (podczas i po wojnie). Tłumacz: Liliia Sydor; Redaktor językowy i korektor: Alina Godlewska. Część 1. Uman–Lublin: Organizacja społeczna Międzynarodowe stowarzyszenie edukacji społecznej, nauki i kultury, 2022. 40 s. <https://drive.google.com/drive/u/1/folders/104UvoFu0cLjce4syTLKpmgQyiAPWaIw5>

17. Осадченко І. Аналіз психолого-педагогічного питання: «Як протистояти психологічному насильству на робочому місці?». *Сучасні психолого-педагогічні ідеї*: збірник наукових та навчально-методичних праць / гол. ред.: Осадченко І. І. Вип. 1. Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2022. С. 8–10.

18. Осадченко І. І. Особливості створення психологічного комфорту на заняттях як запорука збереження здоров'я студентів та викладачів. Вісник науково-дослідницької лабораторії «В. О. Сухомлинський і школа ХХІ століття»: 100-річчю від дня народження В. О. Сухомлинського присвячується. / за ред. В. Г. Кузя. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. Випуск ХІ. 146 с.

19. Психологія масової свідомості та громадської думки. URL: <https://buklib.net/books/30448/>.

20. Роль медіаторів у процесі вирішення спірних питань чинності угод про співпрацю. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA012840.

21. [Семенець-Орлова І. А. Сучасні концептуальні підходи до визначення поняття «етноцентризм» у двовимірному полі міжетнічного роз'єднання та інтеграції. Український соціум. № 2 \(81\). 2022. С. 116–133.](#)

22. Що таке договір? URL: <https://justicon.ua/ua/blog/posts/cto-takoe-dogovor.html>.

Інформаційні ресурси

1. Разом ми сила! Сила команди. URL: <https://youtu.be/Yhz5IjBJLkg>.
2. Шоста зустріч «Згуртованість. Стійкість. Сила духу». URL: <https://youtu.be/AagtJQTSbnA>.
3. Згуртованість суспільства та ідентичність. Експертне обговорення. URL: <https://youtube.com/watch?v=sL7h-jR33zM&feature=share>.

Авторські відеоресурси:

1. Любити ближнього свого, як самого себе? Безумовна любов. <https://www.youtube.com/watch?v=bSdDkqiuDu8>
2. Аб'юзери, не підходьте! https://www.youtube.com/watch?v=e_heB0JdbvY
3. Кохання чи емоції? Як убезпечити тривалість шлюбу? <https://www.youtube.com/watch?v=DHF3Pl9ShuI>
4. Мене дратують інші люди! А чому люди такі? https://www.youtube.com/watch?v=fEVjrpoF_qQ
5. Жертва домашнього насилля чи спонсор програми агресора? <https://www.youtube.com/watch?v=t5CeW9GtVK0>
6. Індивідуальність та гурт людей. Частина 1. <https://www.youtube.com/watch?v=ruB9LT7xu1M>
7. Індивідуальність та гурт людей. Частина 2. <https://www.youtube.com/watch?v=77al4NfbA2M>
8. «Наші помилки: механізми індивідуального психічного опору та захисту»: <https://www.youtube.com/watch?v=lh8pEu2VKWs>
9. «Гординя, заздрість та егоїзм як чинники та перешкоди формування групової згуртованості»: <https://www.youtube.com/watch?v=JZUsNa0pVkc>
10. «Наші помилки: негативні та позитивні установки»: <https://www.youtube.com/watch?v=Kzqy5EXwK70>